

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาปัญหาของกระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยการสุ่มแบบเจาะจง ได้ ข้าราชการครู ผู้ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการครูมีมติอนุมัติกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2534 - 2536 รวม 115 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบทั้งสองตอน ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทำผลงานทางวิชาการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และการใช้ภาษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบสอบถามไป 115 ฉบับ ได้รับคืนและเป็นฉบับที่สมบูรณ์ทั้ง 115 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ อายุ และอาชีพราชการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นหญิง มีอายุตั้งแต่ 51-55 ปี และมีอาชีพราชการตั้งแต่ 21-25 ปี
2. วุฒิสูงสุด และวิชาเอก/สาขาวิชา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิสูงสุดระดับปริญญาตรี เมื่อแยกพิจารณาตามวิชาเอก/สาขาวิชา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี มีวิชาเอกคหกรรมศาสตร์ และไม่มีวิชาเอก มีเท่ากัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิสูงสุดระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีวิชาเอกประถมศึกษา และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิสูงสุดระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ มีสาขาวิชาประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ระดับชั้นที่สอน กลุ่มประสบการณ์ที่สอน และจำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) และทำการสอนตั้งแต่ 15-19 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
2. ความชำนาญการในการสอน ที่เสนอขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ในฐานะผู้ชำนาญการสอน กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย)

3. ประเภทของผลงานทางวิชาการที่จัดทำ และเสนอขอกำหนดตำแหน่ง อาจารย์ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จัดทำและเสนอผลงานทางวิชาการประเภท ชุติการสอน มาเพื่อขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3

4. จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 ครั้ง

5. จำนวนครั้งที่ส่งค่าขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ ส่งค่าขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 จำนวน 1 ครั้ง

ตอนที่ 3 กระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

1. การเตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ เตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ โดยเริ่มตั้งแต่การพิจารณาหน้าที่ความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้วยการ ตรวจสอบจากงานที่ตนเองปฏิบัติอยู่ ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานจากข้อมูล การปฏิบัติงานสอน และนำปัญหาสำคัญในการปฏิบัติงานสอน ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ มีการแสวงหาความรู้ เทคนิคการสอน และ นวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน โดยศึกษาจากเอกสาร ทั้งทางด้านวิชาการ เอกสารทางวิชาการด้านเทคนิคการสอน และเอกสารทาง วิชาการด้านนวัตกรรมทางการศึกษา มีการวางแผนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนด ระยะเวลาและกำหนดงบประมาณ เพื่อการทำผลงานทางวิชาการล่วงหน้า และมีการ เสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการจัดทำผลงานทางวิชาการ

2. การจัดทำผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ จัดทำผลงานทางวิชาการ โดยเริ่มด้วยการศึกษาค้นคว้าเพื่อการทำผลงานทางวิชาการ กำหนดประเภทและหัวข้อเรื่องของผลงานทางวิชาการ ให้สอดคล้องกับปัญหาการปฏิบัติงานสอน จัดลำดับงานการทำผลงานทางวิชาการ โดยการศึกษาขอบเขตของเนื้อหาในหลักสูตร กำหนดโครงร่างของผลงานตามรูปแบบของผลงานทางวิชาการที่จะจัดทำ จัดทำรายละเอียดของผลงานทางวิชาการ โดยคำนึงถึงการใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้อง และสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการโดยนำไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์ผลงานทางวิชาการด้วยเครื่องพิมพ์ดีดธรรมดา และรวมเล่มผลงานทางวิชาการด้วยตนเอง

3. การนำผลงานทางวิชาการไปใช้

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่นำผลงานทางวิชาการไปใช้ โดยเริ่มด้วยการเตรียมผลงานทางวิชาการไว้ให้พร้อมก่อนที่จะนำไปใช้ ผลงานทางวิชาการที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูนำไปใช้ประกอบการสอน ประเมินผลการใช้ผลงานทางวิชาการโดยใช้แบบทดสอบ และมีการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผลงานทางวิชาการ โดยการหาค่าร้อยละ และรายงานผลการใช้โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งรวบรวมผลการใช้ผลงานทางวิชาการ เสนอผู้บังคับบัญชา

4. การเผยแพร่และสร้างการยอมรับ

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ เผยแพร่และสร้างการยอมรับในผลงานทางวิชาการ โดยส่งผลงานทางวิชาการไปให้ครูผู้สอนในระดับเดียวกันนำไปใช้ และนำเสนอผลการใช้ผลงานทางวิชาการในที่ประชุมทางวิชาการ

5. การนำเสนอผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ นำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 โดยเริ่มด้วยการศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 จัดทำรายงานผลการใช้ผลงานทางวิชาการ จัดทำแบบคำขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 และรวบรวมผลงานทางวิชาการ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

ตอนที่ 4 ปัญหาของกระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สรุปได้ ดังนี้

1. การเตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ คือ ขาดแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อเตรียมการทำผลงานทางวิชาการ ประกอบกับจะต้องปฏิบัติงานสอน และงานอื่นที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามแผนการทำผลงานทางวิชาการที่กำหนดไว้

2. การจัดทำผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดลำดับงานการทำผลงานทางวิชาการ คือ ขาดรูปแบบที่เป็นมาตรฐานของผลงานทางวิชาการแต่ละประเภท และมีปัญหาเกี่ยวกับการพิมพ์ผลงานทางวิชาการคือไม่สามารถพิมพ์ผลงานได้ด้วยตนเอง สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดโครงร่างของงาน และการจัดทำรายละเอียดของผลงานทางวิชาการนั้น ส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่มีปัญหา

3. การนำผลงานทางวิชาการไปใช้

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ผลงานทางวิชาการและการประเมินผลการใช้ผลงานทางวิชาการ

4. การเผยแพร่และสร้างการยอมรับ

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการเผยแพร่และสร้างการยอมรับในผลงานทางวิชาการ คือ ขาดงบประมาณที่จะใช้ในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

5. การนำเสนอผลงานทางวิชาการ

ข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษากระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สถานการณ์และข้อมูลทั่วไป

1.1 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง จึงอาจกล่าวได้ว่า เป็นไปตามลักษณะวิชาชีพ กล่าวคือ เพศหญิงจะเลือกศึกษาวิชาชีพครูมากกว่าเพศชาย ในด้านอายุ ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 51-55 ปี นับว่าเป็นวัยผู้ใหญ่

ที่มีความรับผิดชอบสูง ในด้านอายุราชการ ส่วนใหญ่มีอายุราชการตั้งแต่ 21-25 ปี นับได้ว่ามีประสบการณ์ในอาชีพครูมาเป็นเวลานานพอสมควร ในด้านวุฒิสถที่สุด และวิชาเอก/สาขาวิชา ส่วนใหญ่มีวุฒิสถสูงสุดระดับปริญญาตรี และมีวิชาเอกประถมศึกษา ซึ่งนับได้ว่า มีวุฒิสถที่เหมาะสมและมีวิชาเอกตรงตามระดับการศึกษาที่ทำการสอน และอาจกล่าวได้ว่ามีความเหมาะสมกับสังคมปัจจุบันที่จะส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในวงการประถมศึกษา

1.2 ในด้านกลุ่มประสบการณ์ที่สอน จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ และความชำนาญการที่เสนอขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ส่วนใหญ่ สอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ทำการสอนตั้งแต่ 15-19 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ในฐานะผู้ชำนาญการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) นับว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์กำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด กล่าวคือ ผู้ที่จะขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 นั้น จะต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งข้าราชการครู มีชั่วโมงสอน และมีความชำนาญในการสอนวิชาการสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ที่ได้ปฏิบัติอยู่

ในด้านประเภทของผลงานทางวิชาการที่จัดทำและเสนอขอ กำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ส่วนใหญ่จัดทำและเสนอผลงานทางวิชาการประเภทชุดการสอน จึงอาจกล่าวได้ว่า ชุดการสอนเป็นผลงานทางวิชาการที่ข้าราชการครูจัดทำขึ้น และนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาได้อย่างเหมาะสม

มีข้อสังเกตว่า ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่า จัดทำและเสนอผลงานทางวิชาการประเภทบทความทางวิชาการมาเพื่อขอ กำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของบทความทางวิชาการของข้าราชการครูว่า เป็นงานที่จัดทำลำบาก ซึ่งโดยแท้จริงแล้ว บทความทางวิชาการก็คือ เอกสารที่เรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการของตนเอง หรือของผู้อื่น ในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์ วิจารณ์ หรือ

เสนอแนวความคิดใหม่ ๆ จากพื้นฐานทางวิชาการนั้น ๆ ดังนั้น การวิเคราะห์ผลการวิจัยในชั้นเรียน หรือการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยในโรงเรียน โครงการอาหารกลางวัน และอื่น ๆ ก็สามารถนำมาเขียนเป็นผลงานทางวิชาการประเภทบทความทางวิชาการได้

ในด้านจำนวนครั้งที่ส่งค่าขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ส่วนใหญ่ส่งค่าขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 จำนวน 1 ครั้ง นับว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็น ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ สามารถสร้างสรรค์ และพัฒนาผลงานทางวิชาการ เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง

2. กระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู

2.1 การเตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ศึกษาลักษณะงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบจากการตรวจสอบงานที่ปฏิบัติอยู่ และศึกษาคำสั่งมอบหมายงานของโรงเรียน ซึ่งโดยหลักการ ผู้วิจัยเห็นว่า ในขั้นตอนของการเตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการนั้น ผู้ที่จะทำผลงานทางวิชาการควรเริ่มจากการศึกษามาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2528) ซึ่งเป็นกรอบในการปฏิบัติงานของตำแหน่งข้าราชการครูในทุกสายงาน เช่น สายงานบริหารในสถานศึกษา หรือสายงานการสอน มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง จึงเป็นเอกสารที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบ และลักษณะงานที่ปฏิบัติของตำแหน่งข้าราชการครู แก่ผู้ขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วน มากกว่าการตรวจสอบจากงานที่ปฏิบัติ หรือพิจารณาข้อมูลจากคำสั่งมอบหมายงาน จึงมีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้ขอกำหนดตำแหน่ง ที่ควรเตรียมการทำผลงานทางวิชาการโดยศึกษารพรรณนางานของตำแหน่ง ซึ่งปรากฏอยู่ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง เป็นกิจกรรมแรก เพื่อนำไปสู่การพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบต่อไป สำหรับการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับ

การปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบนั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ศึกษาข้อมูลการปฏิบัติงานสอน และนำปัญหานั้นไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กมล ภูประเสริฐ (2533) ที่ว่า การจัดทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูนั้น จะต้องเริ่มจากงานในหน้าที่ที่ทำอยู่ คือ งานสอน โดยจะต้องเริ่มจากพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือ การปฏิบัติงานของตน อย่างไรก็ตาม มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลว่า การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานสอนได้มีการรวบรวมปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ระบุปัญหาสำคัญ และนำปัญหาสำคัญไปใช้ในการจัดทำผลงานทางวิชาการ โดยมีค่าร้อยละของการระบุปัญหาสำคัญเพียงร้อยละ 58.26 ซึ่งโดยหลักการ ผู้วิจัยเห็นว่า การระบุปัญหาสำคัญ เป็นกิจกรรมสำคัญที่ทุกคนควรปฏิบัติ

ในส่วนของการแสวงหาความรู้ เทคนิคและนวัตกรรมนั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาจากเอกสารทั้งทางด้านวิชาการ ด้านเทคนิค การสอน และด้านนวัตกรรมทางการศึกษา นับว่าเป็นกิจกรรมที่ถูกต้องในขั้นตอนของการเตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด ขุนทองนุ่น (2532) ที่ว่า ข้าราชการครู ควรจะพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ทั้งในเนื้อหาสาระที่จะสอนนักเรียน เทคนิควิธีการใหม่ ๆ หรือเทคนิควิธีที่จะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพ และข้อเสนอของ โสภณ นุ่มทอง (2533) ที่ว่า ผู้ที่จะทำผลงานทางวิชาการจะต้องศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา โดยศึกษาจากหลักสูตร หนังสือเรียน คู่มือครู ผลงานวิจัย วารสารและสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าอย่างละเอียดและเป็นระบบ

ในส่วนของการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ จากหลักเกณฑ์การกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 เอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ตลอดจนเอกสารเกี่ยวกับวิธีการกำหนด

ตำแหน่ง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการศึกษาข้อมูลที่น่าจะเอื้อประโยชน์ให้กับข้าราชการครู เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากหลักเกณฑ์การกำหนดตำแหน่ง เอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ และเอกสารเกี่ยวกับวิธีการกำหนดตำแหน่ง เป็นเอกสารทางราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ซึ่งเป็นองค์การกลางทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2536) อย่างไรก็ตาม มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ทำผลงานทางวิชาการได้มีการปรึกษาหารือ ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ และเข้ารับการอบรมการทำผลงานทางวิชาการด้วย ซึ่งก็นับเป็นกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคคล

ในส่วนของการวางแผนการทำผลงานทางวิชาการนั้น ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการทำผลงานทางวิชาการ โดยวัตถุประสงค์ที่กำหนดสอดคล้องกับปัญหาการปฏิบัติงานสอน มีการกำหนดกิจกรรม และมีการปฏิบัติตามแผนการทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งน่าจะถือได้ว่า ครบขั้นตอนของการวางแผน อย่างไรก็ตาม มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลว่า มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน และมีการปรับแผน เพียงร้อยละ 67.83 และร้อยละ 62.61 ตามลำดับ ซึ่งโดยหลักการผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้ทำผลงานทางวิชาการ มีการประเมินผลและการปรับแผนนั้น เป็นสิ่งที่เหมาะสม ควรเป็นกิจกรรมที่ทุกคนปฏิบัติ เพื่อให้ผลงานทางวิชาการมีคุณภาพ

2.2 การจัดทำผลงานทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการกำหนดประเภทของผลงานทางวิชาการ โดยพิจารณากำหนดให้สอดคล้องกับปัญหาการปฏิบัติงานสอน ความรู้ความสามารถ และความถนัดของตนเอง นับว่าถูกต้องในขั้นตอนของการจัดทำผลงานทางวิชาการ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ (2533) ที่กล่าวว่า การกำหนดประเภทของผลงานที่จะจัดทำนั้น จะต้องพิจารณาว่าตนเองมีความรู้ความสามารถและมีความถนัดในด้านใด ประกอบกับจะต้องพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับงานในหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ควบคู่กันไปด้วย ซึ่งหากได้กำหนดประเภทของผลงาน ตามที่ตนเองถนัดแล้ว จะทำให้การจัดทำเป็นไปอย่างราบรื่นและมีความสุข

กับการทำ สำหรับการกำหนดหัวเรื่องของผลงานนั้น ส่วนใหญ่ มีการกำหนดโดยการพิจารณาให้สอดคล้องกับปัญหาการสอน วัตถุประสงค์ในการจัดทำผลงาน และความรู้ความสามารถ ซึ่งก็นับว่าเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องเช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ โสภณ นุ่มทอง (2533) ที่ว่า เรื่องของผลงานทางวิชาการที่จะกำหนดจะต้องตรงกับงานที่ปฏิบัติหรือตรงกับวิชาที่สอน เป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีความถนัด ทั้งนี้ เพื่อให้การทำผลงานดำเนินไปด้วยดีและมีคุณภาพ การกำหนดหัวเรื่องจึงควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการทำผลงานทางวิชาการ เป็นหลักว่า จะจัดทำเพื่อวัตถุประสงค์อะไร

ในส่วนของการจัดลำดับงานการทำผลงานทางวิชาการนั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาขอบเขตของเนื้อหาในหลักสูตร มีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นบทเป็นตอน ตามรูปแบบของผลงานที่จะจัดทำ และมีการวิเคราะห์เนื้อหาที่จะนำมาจัดทำเป็นผลงานเป็นหลัก

ในส่วนของการจัดทำโครงร่างของผลงานทางวิชาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการกำหนดโครงร่างของงาน ตามรูปแบบของผลงานที่จัดทำ มีการกำหนดสาระสำคัญของเนื้อหาในแต่ละตอน และมีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละตอน จึงสอดคล้องกับข้อเสนอของ โสภณ นุ่มทอง (2533) ที่ว่า ผู้ทำผลงานทางวิชาการ จะต้องกำหนดเค้าโครงเรื่องให้เหมาะสม ตามลักษณะวิชาตามลำดับเหตุผล ความยากง่ายของเนื้อหา และควรกำหนดเค้าโครงละเอียดของแต่ละบทแต่ละหน่วยที่จะเขียนให้ชัดเจน มีเหตุผลต่อเนื่องกัน เช่น มีส่วนนำ ส่วนขยาย ส่วนสรุป กิจกรรมและการประเมินผล เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การนำเสนอเนื้อหาดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม อย่างไรก็ตาม มีข้อน่าสังเกตว่า ในการทำผลงานทางวิชาการ ผู้ทำผลงานทางวิชาการได้มีการกำหนดเนื้อหาในแต่ละตอน ตามลำดับความง่าย-ยาก และมีการกำหนดแบบฝึกหัดด้วย ซึ่งโดยหลักการ ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นการดำเนินการที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำรายละเอียดของผลงานมีความครอบคลุม และถูกต้องตามรูปแบบของผลงานที่จัดทำ

ในส่วนของการจัดทำรายละเอียดของผลงานนั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้อง และสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน มีการอ้างอิงถูกต้อง และมีการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาเรียบเรียงให้ตรงตามหัวข้อย่อย ซึ่งก็นับว่าเหมาะสม อย่างไรก็ตาม มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลว่า มีการเขียนรูปภาพให้สอดคล้องกับเนื้อหา มีการเขียนแบบฝึกหัดให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีการเขียนตารางให้สอดคล้องกับเนื้อหา โดยมีคำร้อยละของการปฏิบัติไม่สูงนัก ซึ่งโดยหลักการ ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นสิ่งที่ผู้ทำผลงานทางวิชาการควรพิจารณาให้มากขึ้น

ในส่วนของการพัฒนาผลงานทางวิชาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการนำไปทดลองใช้ มีการปรับปรุงแก้ไขและมีการหาประสิทธิภาพของผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กมล ภูประเสริฐ (2533) ที่ว่า ควรนำผลงานทางวิชาการไปทดลองใช้กับนักเรียนเป็นรุ่น ๆ ไป พร้อมทั้งบันทึกผลการใช้ รวมทั้งข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อจะได้ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ในการนำไปใช้นี้ควรนำไปใช้และพัฒนาไปเรื่อย ๆ เมื่อปรับปรุงจนได้ผลดีแล้ว ก็ถือว่าเป็นความสำเร็จของการพัฒนาผลงานทางวิชาการ และ โสภณ นุ่มทอง (2533) ที่กล่าวว่า เมื่อทำผลงานทางวิชาการเรียบร้อยแล้ว ควรที่จะต้องแสวงหาผู้วิจารณ์ผลงานทางวิชาการเพื่อจะได้ข้อมูลนำมาปรับปรุงแก้ไขผลงานทางวิชาการให้ดียิ่งขึ้น และควรนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาการนำไปใช้ และข้อบกพร่องอื่น ๆ

ในส่วนของการพิมพ์และรวมเล่มผลงานทางวิชาการนั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการพิมพ์ผลงานทางวิชาการ ด้วยเครื่องพิมพ์ดีดธรรมดา มีการรวมเล่มผลงานด้วยตนเอง และมีการพิมพ์ผลงานด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า ถ้ามีการจัดพิมพ์และรวมเล่ม โดยผู้ที่มีความสามารถเฉพาะในการพิมพ์ และจัดรูปแบบ โดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่น่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้งานในส่วนนี้สมบูรณ์มากขึ้น

2.3 การนำผลงานทางวิชาการไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการนำผลงานทางวิชาการไปใช้ โดยครูใช้ประกอบการสอน ครูและนักเรียนใช้ร่วมกัน และใช้สอนเสริมนักเรียน นับว่าสอดคล้องกับประเภทของผลงานทางวิชาการ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลว่าได้จัดทำชุดการสอน จัดทำคู่มือครู และจัดทำแผนการสอน

ในส่วนของการประเมินผลการใช้ผลงานทางวิชาการนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล มีการวิเคราะห์ข้อมูล และมีการปรับปรุงผลงานทางวิชาการ ซึ่งก็นับว่าเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องสำหรับการรายงานผลการใช้ผลงานทางวิชาการ ส่วนใหญ่ มีการรายงานโดยบันทึกเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งเสนอผลการใช้ จัดทำเป็นเอกสารรายงานผลการใช้ และรายงานด้วยวาจา ซึ่งนับว่ามีความเหมาะสม

ในขั้นตอนของการนำผลงานทางวิชาการไปใช้ ผู้วิจัยเห็นว่า ควรนำผลงานทางวิชาการที่สร้างขึ้นไปใช้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งได้แก่ งานสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการประเมินผลการใช้ผลงานอย่างต่อเนื่อง รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงผลงานทางวิชาการ และมีการรายงานผลการใช้ผลงานทางวิชาการต่อผู้บังคับบัญชา

2.4 การเผยแพร่และสร้างการยอมรับ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ โดยการส่งไปให้ครูผู้สอนในระดับเดียวกันนำไปใช้ และมีการส่งไปให้หน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ส่วนการสร้างการยอมรับในผลงานทางวิชาการนั้น ส่วนใหญ่ มีการนำเสนอผลการใช้ผลงานทางวิชาการในที่ประชุมทางวิชาการ และมีการสาธิตการใช้ผลงานทางวิชาการในที่ประชุมทางวิชาการ นับว่าเป็นกิจกรรมที่ถูกต้องในขั้นตอนของการเผยแพร่และสร้างการยอมรับ และสอดคล้อง

กับแนวความคิดของ ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ (2533) ที่ว่า ผลงานทางวิชาการที่จัดทำขึ้นแล้ว หากมิได้เผยแพร่ก็จะอยู่ในวงแคบ และยังไม่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง การเผยแพร่ผลงานสำหรับครูประถม อาจกระทำโดยการนำเสนอในที่ประชุมกลุ่มโรงเรียน หรือในที่ประชุมทางวิชาการ หรือมอบให้ศูนย์วิชาชีพครู หรือเผยแพร่ทางสื่อสารมวลชนก็ได้ มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลว่า มีการนำผลงานลงในเอกสารทางวิชาการ มีการสาธิตการใช้ผลงานทางวิชาการทางสื่อสารมวลชน มีการตีพิมพ์ผลงานจำหน่าย และมีการเสนอผลงานทางวิชาการทางสื่อสารมวลชน ซึ่งโดยหลักการ ผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะเป็นกิจกรรมที่ทุกคนควรปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้ผลงานทางวิชาการนั้น ได้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เป็นการแสดงคุณค่าและประโยชน์ให้ประจักษ์ และจะนำมาซึ่งชื่อเสียง เกียรติยศให้ปรากฏในแวดวงวิชาการและวิชาชีพครู

2.5 การนำเสนอผลงานทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการนำเสนอผลงานทางวิชาการ เพื่อขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 โดยมีการนำเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น มีการรวบรวมผลงานทางวิชาการให้ครบตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด และมีการรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาเขียนในแบบเสนอขอ ซึ่งนับว่า เป็นกิจกรรมที่ถูกต้องในขั้นตอนของการนำเสนอผลงานทางวิชาการ และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งข้าราชการครู ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ที่คณะกรรมการข้าราชการครู กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2534)

3. ปัญหาของกระบวนการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู

3.1 การเตรียมการและวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการทำผลงานทางวิชาการ โดยระบุว่า ขาดแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อเตรียมการทำผลงานทางวิชาการ และเวลาที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเตรียมการไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุทธิพร ดีดวง (2536) ที่พบว่า

ปัญหาการเลื่อนขั้นดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ของข้าราชการครูตำแหน่งอาจารย์ 2 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการเตรียมการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่ง ได้แก่ ขาดแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้า และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2532) ที่พบว่า ข้าราชการครูสายงานการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีสภาพการปฏิบัติงานสอนสัปดาห์ละ 21 - 30 ชั่วโมง ปฏิบัติงานส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง และใช้เวลาในการเตรียมการสอนสัปดาห์ละ 1-3 ชั่วโมง

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนการทำผลงานทางวิชาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลว่า จะต้องปฏิบัติงานสอน และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา จึงไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (สำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการครู, 2532) ที่พบว่า ข้าราชการครู สายงานการสอน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีสภาพการปฏิบัติงานสอนสัปดาห์ละ 21 - 30 ชั่วโมง ปฏิบัติงานส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง และ ใช้เวลาในการเตรียมการสอนสัปดาห์ละ 1 - 3 ชั่วโมง มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการกำหนดวัตถุประสงค์ของการทำผลงานทาง วิชาการไม่สอดคล้องกับปัญหาการสอน มีจำนวนและร้อยละของปัญหาที่ต่ำมาก ผู้วิจัย เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม น่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการทำ ผลงานทางวิชาการไม่สอดคล้องกับปัญหาการสอน ในจำนวนร้อยละสูงกว่าที่ระบุ ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องของผลงานทางวิชาการ ที่ อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจเกี่ยวกับการตรวจและประเมินผลงานทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ เช่น (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2535) ผลงานทาง วิชาการส่วนหนึ่ง มีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน เป็นต้น

3.2 การจัดทำผลงานทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดลำดับงานการทำผลงานทางวิชาการ คือ ขาดรูปแบบที่เป็นมาตรฐานของผลงานทางวิชาการ และไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดลำดับงานการทำผลงาน มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลว่า มีปัญหาการแบ่งเนื้อหาในแต่ละบทแต่ละตอนไม่สมดุลกัน มีปัญหาการเขียนโครงเรื่องไม่ถูกต้องตามรูปแบบของผลงาน และมีปัญหาการกำหนดขอบเขตของเนื้อหา ที่จะนำมาจัดทำเป็นผลงาน ไม่ครอบคลุมเนื้อหาของหลักสูตร มีจำนวนและร้อยละของปัญหาที่ต่ำมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวน่าจะมีจำนวนและร้อยละสูงกว่าที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุ ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องของผลงานทางวิชาการที่ อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจ เกี่ยวกับการตรวจและประเมินผลงานทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ เช่น (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2535) ผลงานทางวิชาการส่วนหนึ่งมีวิธีการนำเสนอและการเรียบเรียงไม่น่าสนใจ สับสน ไม่ต่อเนื่อง เป็นต้น

ในส่วนของการกำหนดโครงร่างของผลงานทางวิชาการนั้นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลว่า ไม่มีปัญหา มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาในแต่ละบทแต่ละตอนไม่ปฏิบัติตามลำดับความง่าย-ยาก มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดภาพประกอบไม่สอดคล้องกับเนื้อหา มีปัญหาเกี่ยวกับการเขียนบทสรุป บอกรายละเอียดของเนื้อเรื่องและรูปภาพ สับสน และมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดไม่สอดคล้องกับเนื้อหา มีจำนวนและร้อยละของปัญหาที่ต่ำมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว น่าจะมีจำนวนและร้อยละสูงกว่าที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุ ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องของผลงานทางวิชาการ ที่ อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจ เกี่ยวกับการตรวจและประเมินผลงานทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ เช่น (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2535) ผลงานทางวิชาการส่วนหนึ่ง มีโครงร่างไม่สมบูรณ์ และไม่ถูกต้องตามรูปแบบของผลงานทางวิชาการประเภทนั้น ๆ เป็นต้น

ในส่วนของการจัดทำรายละเอียดของผลงานทางวิชาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลว่า ไม่มีปัญหา อย่างไรก็ตาม มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดกิจกรรมไม่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของการทำผลงาน มีปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของผลงานคัดลอกมาจากเอกสารอื่น ขาดการวิเคราะห์และเรียบเรียงใหม่ มีปัญหาเกี่ยวกับแบบฝึกหัด ไม่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ของการทำผลงาน มีปัญหาเกี่ยวกับการอธิบายเนื้อหา ไม่ถูกต้อง และมีปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของผลงานไม่ตรงตามหลักสูตร มีจำนวนและร้อยละของปัญหาที่ต่ำมาก ผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะมีจำนวนและร้อยละสูงกว่าที่ผู้ตอบแบบสอบถามระบุ ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องของผลงานทางวิชาการ ที่ อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจเกี่ยวกับการตรวจและประเมินผลงานทางวิชาการ ในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ เช่น (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2535) ผลงานทางวิชาการส่วนหนึ่งมีเนื้อหาไม่ครบถ้วน หรือไม่ตรงตามหลักสูตร หรือไม่ตรงตามเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือการใช้ภาษา การใช้คำนิยามศัพท์ไม่ถูกต้อง และไม่เหมาะสม เป็นต้น ประกอบกับ ถวัลย์ มาศจรัส (2532) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า โดยพื้นฐานของการจัดทำผลงานทางวิชาการนั้น อยู่ที่ความคิดเห็นและการเขียนเป็นปฐมบทอันสำคัญยิ่ง จุดบอดที่สำคัญของคนในวงการศึกษา คือ ไม่ค่อยสนใจกับการอ่านหนังสือเท่าที่ควร โดยเฉพาะวงการครู ซึ่งไม่ค่อยนิยมการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับตนเอง จึงทำให้พัฒนาการด้านการเขียนไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร ทั้งนี้มีใช้ว่า ครูเขียนหนังสือไม่ได้ เพียงแต่เขียนไม่เป็นเท่านั้น ครูบางคนสอนเก่ง มีประสบการณ์ในการสอนมาก แต่ให้เขียนเพื่อเผยแพร่กลับเขียนไม่เป็น

ในส่วนของปัญหาเกี่ยวกับการพิมพ์ผลงานทางวิชาการนั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลว่า ไม่สามารถพิมพ์ผลงานทางวิชาการได้ด้วยตนเอง ขาดงบประมาณที่จะใช้ในการพิมพ์และขาดแหล่งที่จะพิมพ์ผลงานทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องของผลงานทางวิชาการ ที่ อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจเกี่ยวกับการตรวจและประเมินผลงานทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ เช่น (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2535) ผลงานทางวิชาการส่วนหนึ่ง จัดการพิมพ์ไม่ประณีตและการพิสูจน์อักษรไม่ถูกต้อง เป็นต้น

3.3 การนำผลงานทางวิชาการไปใช้

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหา เกี่ยวกับการใช้ผลงานทางวิชาการ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ข้อมูลว่า มีปัญหา ระบุว่า ปัญหาการใช้ผลงานทางวิชาการ คือ โรงเรียนไม่ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ผลงานทางวิชาการ มีข้อน่าสังเกตว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการนำผลงานทางวิชาการไปใช้ คือ ผลงานทางวิชาการไม่สามารถนำไปสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากมีเนื้อหาไม่ตรงตามหลักสูตร เนื้อหาไม่เป็นปัจจุบัน วิธีการนำเสนอไม่เหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรมที่นำเสนอไม่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน มีจำนวนและร้อยละของปัญหาที่ต่ำมาก ผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาดังกล่าว น่าจะมีจำนวนร้อยละสูงกว่าที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุ ทั้งนี้ โดยการศึกษาจากข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องของผลงานทางวิชาการ ที่ อ.ก.ค. วิสามัญเฉพาะกิจเกี่ยวกับการตรวจและประเมินผลงานทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้ให้ข้อสังเกตไว้ เช่น (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2535) ผลงานทางวิชาการส่วนหนึ่ง มีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เป็นต้น

ในส่วนของการประเมินผลการใช้ผลงานทางวิชาการนั้น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้ผลงานทางวิชาการ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ข้อมูลว่ามีปัญหา ระบุว่า ปัญหาการประเมินผลงานทางวิชาการ คือ ไม่สามารถประเมินผลการใช้ผลงานทางวิชาการได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2532) ที่พบว่า ข้าราชการครูสายงานการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีสภาพการปฏิบัติงานสอนสัปดาห์ละ 21 - 30 ชั่วโมง ปฏิบัติงานส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 1 - 5 ชั่วโมง และใช้เวลาในการเตรียมการสอนสัปดาห์ละ 1 - 3 ชั่วโมง

3.4 การเผยแพร่และสร้างการยอมรับ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการเผยแพร่และสร้างการยอมรับ คือ ขาดงบประมาณที่จะใช้ในการเผยแพร่ผลงาน

ผลงานมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถเผยแพร่ไปยังหน่วยงานทางการศึกษาอื่น และการเผยแพร่และสร้างการยอมรับกระทำอยู่ในวงจำกัด ผู้วิจัยเห็นว่า การเผยแพร่และสร้างการยอมรับนั้น อาจทำได้โดยมอบผลงานให้ครูผู้สอนในระดับชั้นและโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียนเดียวกันนำไปใช้ก็ได้ หรืออาจมอบต้นฉบับให้หน่วยงานทางการศึกษา ในระดับอำเภอหรือจังหวัดจัดพิมพ์เผยแพร่แทนก็ได้ หรืออาจจัดทำบทความส่งไปลงในเอกสารทางวิชาการก็ได้ ซึ่งอาจแก้ปัญหาเกี่ยวกับการขาดงบประมาณที่จะใช้ในการเผยแพร่ผลงานได้ในระดับหนึ่ง

3.5 การนำเสนอผลงานทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานทางวิชาการ เพื่อข้อกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ข้อมูลว่ามีปัญหาระบุว่า ปัญหาเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานทางวิชาการคือ เขียนคำชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ฤวิทย์ มาศจรัส (2532) ที่ว่า โดยพื้นฐานของการจัดทำผลงานทางวิชาการ นั้น อยู่ที่ความคิดเห็นและการเขียนเป็นปฐมบทอันสำคัญยิ่ง จุดบอดที่สำคัญของคนในวงการศึกษา คือ ไม่ค่อยสนใจกับการอ่านหนังสือเท่าที่ควร โดยเฉพาะวงการศึกษา ซึ่งไม่ค่อยนิยมการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับตนเอง จึงทำให้พัฒนาการด้านการเขียน ไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเท่าที่ควร ทั้งนี้ มิใช่ว่าครูเขียนหนังสือไม่ได้ เพียงแต่เขียนไม่เป็นเท่านั้น ครูบางคนสอนเก่ง มีประสบการณ์ในการสอนมามาก แต่ให้เขียนเพื่อเผยแพร่ กลับเขียนไม่เป็น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ศึกษาลักษณะงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยการตรวจสอบงานที่ตนปฏิบัติอยู่ และศึกษาค่าส่งมอบหมายงานของโรงเรียน ซึ่งโดยหลักการ ควรศึกษาจากการพรรณนางานของตำแหน่งในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู และคู่มือการปฏิบัติงานนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ คือ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ในฐานะองค์การกลาง บริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ข้าราชการครู ส่งเสริมให้ข้าราชการครูปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริม ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ เป็นต้น นั้น ควรตรวจสอบเอกสารมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ข้าราชการครู คู่มือการปฏิบัติงาน และเอกสารเผยแพร่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องว่า หน่วยงานทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมีเอกสารดังกล่าวในจำนวนที่เพียงพอ หรือไม่ รูปแบบของเอกสาร ตลอดจนวิธีการเผยแพร่ของสำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการครู กรณีที่พบปริมาณของเอกสาร ที่เผยแพร่ไปยังหน่วยงานทางการศึกษา ไม่เพียงพอ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ควรแสวงหางบประมาณในการ จัดพิมพ์มาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูในรูปแบบต่าง ๆ หรือกรณีที่รูปแบบ ของเอกสารที่นำเสนอไม่สื่อความหมาย และ/หรือวิธีการเผยแพร่ ไม่มีประสิทธิภาพ ในระดับที่ต้องการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูควรออกแบบเอกสาร และ คิดค้นวิธีการเผยแพร่ให้มีประสิทธิภาพ โดยอาจใช้บุคคลที่มีความสามารถเฉพาะใน งานดังกล่าวจัดทำ ทั้งนี้ด้วยเหตุว่า เอกสารที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานดังกล่าวมีความ สำคัญ และเกี่ยวข้องกับการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.2 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ควรพิจารณาบทวน กระบวนการทำผลงานทางวิชาการที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้ได้กระบวนการทำผลงาน ทางวิชาการที่ชัดเจน และเหมาะสมกับลักษณะงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของ ข้าราชการครู และควรเผยแพร่กระบวนการทำผลงานทางวิชาการอย่างกว้างขวาง

1.3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรแสวงหาวิธีการที่จะ กระตุ้นให้ครู อาจารย์ในโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ทำความเข้าใจหน้าที่ และความรับผิดชอบ และลักษณะงาน ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการครู ตลอดจน สนใจรายละเอียดเกี่ยวกับงานในคู่มือการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นการเอื้อ ประโยชน์โดยตรงกับครู อาจารย์ และหน่วยงานทางการศึกษา

1.4 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ควรเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ และส่งเสริมให้ข้าราชการครูในสังกัด

จัดทำผลงานทางวิชาการ ตามกระบวนการทำผลงานทางวิชาการ ที่สำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด

1.5 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ข้าราชการครูผู้ประสงค์จะจัดทำผลงาน
ทางวิชาการ ให้ดำเนินการจัดทำตามกระบวนการทำผลงานทางวิชาการ ที่สำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด

1.6 ข้าราชการครูควรจัดทำผลงานทางวิชาการ โดยดำเนินการเป็น
ขั้นตอน ตามกระบวนการทำผลงานทางวิชาการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ผลงานทางวิชาการที่ตรงกับลักษณะงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ
เป็นผลงานที่มีคุณภาพและมีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนได้
อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ข้าราชการครูที่ขอกำหนด
ตำแหน่งอาจารย์ 3 ได้ดำเนินการทำผลงานทางวิชาการในทุกกระบวนการ หรือ
ขั้นตอนการทำผลงานทางวิชาการ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูกำหนดไว้
แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมในแต่ละขั้นตอนของการทำผลงานทาง
วิชาการได้มีการดำเนินการที่ยังไม่เป็นไปตามลำดับของกิจกรรมนั้น ๆ ผู้วิจัยมี
ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ คือ

2.1 ควรมีการวิจัยในแนวลึก เกี่ยวกับกระบวนการทำผลงานทางวิชาการ
ของข้าราชการครู โดยการพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นจากผลการวิจัยที่ได้ศึกษาไปแล้ว
ทั้งนี้เพื่อกำหนดประเภทของผลงานทางวิชาการ ระดับชั้นที่สอน และกลุ่มประสบการณ์
ที่สอน ที่จะทำการศึกษาเฉพาะกรณี

2.2 ควรมีการวิจัย เพื่อแสวงหารูปแบบการเผยแพร่และสร้าง
การยอมรับ ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่ ขาดงบประมาณ
ที่จะใช้ในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจแหล่งข้อมูล ด้านความรู้ เทคนิค
และนวัตกรรม ที่ข้าราชการครูจะสามารถนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อจัดทำ
ผลงานทางวิชาการ และพัฒนาตนในด้านการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ
มากยิ่งขึ้นทางอ้อมด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครูส่วนใหญ่
ขาดแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้า

2.4 ควรมีการวิจัย เพื่อหารูปแบบ หรือวิธีการฝึกอบรมที่สามารถ
เพิ่มศักยภาพของข้าราชการครูในการทำผลงานทางวิชาการ ทั้งนี้ เนื่องจาก
ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดรูปแบบของ
ผลงานทางวิชาการ เช่น ตำรา และการทำวิจัยในชั้นเรียน